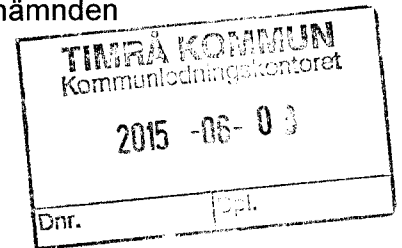

Barn- och utbildningsnämnden

Tak för barngruppernas storlek

Ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har via Timrå kommuns fullmäktige mottagit en motion att svara på. Motionen KS/2014:237, Fastställ ett tak för barngruppernas storlek.

Tjänsteskrivelsen svarar på motionens frågeställningar:

1. Ett tak för barngruppernas genomsnittliga storlek fastställs för 2015 efter att barn- och utbildningsnämnden fått lämna ett förslag utifrån vad som är möjligt med den budget man har att rätta sig efter.
2. Att fullmäktige beslutar om ett mer långsiktigt mål om att nå ett tak om max 15 barn per barngrupp till mandatperiodens slut 2018.
3. Att taket för barngruppernas storlek årligen följs upp och justeras med att budgeten fastställs.

Sammanfattning

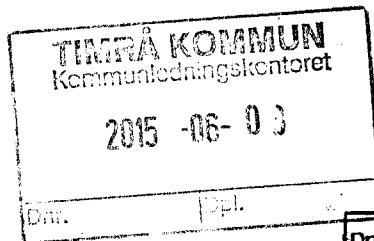
Barn- och utbildningsförvaltningen följer upp barngruppernas storlek systematiskt och kontinuerligt enligt Skollagen. En barngrupps storlek är mer avgörande för den pedagogiska kvalitén än personaltäteten. Mindre grupper är att föredra framför större grupper med samma personaltätet. Oberoende vad som är en lämplig barngrupp är det alltid nödvändigt att anpassa personaltätet och gruppstorlek till de förutsättningar som råder i varje förskola. Om ett införande av maxtak i barngrupperna med ett genomsnitt på 15 barn per barngrupp skulle ske, krävs det förändringar. Mindre barngrupper kräver mer lokaler och mer personal, vilket innebär ökade kostnader. Beräkningen, som baseras på budgeterade kostnader och antal barn 2015, visar på en total kostnadsökning på ca 10,6 Mkr. Dessa medel behövs för att kunna genomföra mindre barngrupper i förskoleverksamheten.

En begränsning av barngrupperna till 15 barn per avdelning skulle innebära omfattande tillbyggnader på respektive förskola. Uppskattningsvis nio nya avdelningar måste byggas. Kultur- och tekniknämndens investeringsbudget och barn- och utbildningens hyreskostnad skulle påverkas kraftigt. Barn- och utbildningsnämnden arbetar idag med ett omfattande förändringsarbete kallat "Välskött skola". Vi kan i dagsläget inte hantera den kostnadsökningen mindre barngrupper skulle medföra. I vår budget finns inga medel för denna kostnadsökning. Bli beslutet att begränsa barngruppsstorleken krävs det ökade medel. Den ökade kostnaden är inte utredd. Vårt förslag är att kommunfullmäktige beslutar vem som ska utreda hur stor kostnadsökningen skulle bli.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 Motion KS/2014 237, Fastställ ett tak för barngruppernas storlek.
- Bilaga 2 Rapport Motion Dnr KS 2014 237

Linda Näslund

TIMRÅ KOMMUN
Barn & Utbildningsnämnden
2015-05-12

Dnr. 2014:319 Dpl. 611

**Dnr KS/2014:237. Motion till kommunfullmäktige i Timrå Kommun.
”Fastställ ett tak för barngruppernas storlek”.**

1. Frågeställningar i motionen.

- *Ett tak för barngruppernas genomsnittliga storlek fastställs för 2015 efter att barn- och utbildningsnämnden fått lämna ett förslag utifrån vad som är möjligt med den budget man har att rätta sig efter.*

Då motionen besvaras i maj 2015 är budgeten för 2015 redan fastslagen. Verksamheterna har organiserat sig utifrån de medel de fått tilldelat sig. Förskolans verksamhet har ett snitt på 18 barn/grupp under 2015. Barn i lägre åldrar har ett lägre snitt/grupp än barn i högre åldrar har.

- *Att fullmäktige beslutar om ett mer långsiktigt mål om att nå ett tak om max 15 barn per barngrupp till mandatperiodens slut 2018.*

Rapporten redogör i punkt 3 vad det skulle medföra i kostnader samt övriga förändringar.

- *Att taket för barngruppernas storlek årligen följs upp och justeras i samband med att budgeten fastställs.*

Uppföljning av barngruppernas storlek sker systematiskt och kontinuerligt av huvudmannen. Förvaltningen följer kontinuerligt personaltäteten, barngruppens sammansättning och storlek i relation till förskolans uppdrag. Det är en del i det systematiska kvalitetsarbete som enligt skollagen ska bedrivas på huvudmannanivå och enhetsnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet gör det möjligt att identifiera hur de olika faktorerna inverkar på verksamhetens kvalitet (Skollagen 4 kap. 3-8 §§).

2. Barngruppens storlek

Enligt Skollagen 8 Kap 8§ Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

Vetenskap och beprövad erfarenhet har pekat på en rad faktorer som är viktiga att ta hänsyn till inför beslut om vilken storlek och sammansättning som är lämplig för en viss grupp. Sådana faktorer är bland annat personalens kompetens, personaltätet, lokalernas storlek och miljöns utformning. Andra viktiga faktorer är barnens bakgrund men också deras ålder, kön och förutsättningar i övrigt att tillgodogöra sig utbildningen i förskolan.

Gruppstorleken är mer avgörande för pedagogisk kvalitet än personaltäthet, det vill säga mindre grupper är att föredra framför större grupper med samma personaltäthet. Oberoende av vad som generellt anses "lämpligt" eller "lagom" barngrupp är det alltid nödvändigt att anpassa personaltäthet och gruppstorlek till de förutsättningar som råder i varje förskola.

3. Maxtak på 15 barn per barngrupp i förskolan

Barn- och utbildningsförvaltningen har undersökt vad det innebär om det infördes ett maxtak på 15 barn per barngrupp i förskolan (genomsnitt i kommunen).

Vid införande krävs det utökning av lokaler samt personal, vilket leder till ökade kostnader. Det finns även övriga utökningar (material, lokalvård, vaktmästare) som också genererar ökade kostnader.

Notera: Beräkningen av kostnader grundar sig på budgeterade kostnader för budgetåret 2015.

	BUDGET 2015	15 BARN/GRUPP	
BERÄKNINGEN BYGGER PÅ:			
Antal barn	876	876	
Antal anställda inkl Bibastjänster (Bibas: 11 st)	169	185	
Antal avdelningar/barngrupper	49	58	
Barn/avdelning (grupp)	18,20	15,00	
Barn/heltidsanställd (nyckeltal)	5,55	5,03	
Personal per avdelning	3,22	3,00	
KOSTNADER (TKR)			ÖKNING (TKR)
Personal	75 000	82 300	7 300
Hyra lokaler	10 800	13 300	2 500
Lokalvård	3 500	4 200	700
Övrigt	5 600	5 700	100
SUMMA	94 900	105 500	10 600

3.1 Personal

Förslaget innebär en utökning i personaltätheten, från nyckeltalet 5,5 till 5,0. Det motsvarar 3 heltidstjänster per avdelning. Orsaken till förändring i nyckeltalet är för att bibehålla förskolans befintliga verksamhet (pedagogik och tillgänglighet). Det beror även på kommunens eftersträvan att de anställda har en heltidstjänst.

Utifrån budget 2015 års genomsnittliga barnantal innebär det en ökning med 16 tjänster (förskollärare/barnskötare).

I och med utvidgning av avdelningar behövs det även utökas i förskolechefsgruppen. Ökningen är 1 tjänst.

Personalkostnaderna ökar med ca 7.300 tkr.

3.2 Lokaler

Om barngrupperna blir mindre i antalet barn medför det ett utökat behov av lokaler. Uppskattningsvis behövs det utökas med ca 9 avdelningar. 1 avdelning=1 barngrupp.

Kostnaden är dock svår att beräkna med en hög tillförlitlighet då man inte vet hur de utökade lokalerna kan se ut (nyproduktion av fastigheter, renovering och anpassning av befintliga lokaler mm).

Lokalkostnaderna beräknas öka med ca 2.500 tkr.

3.3 Övriga kostnader

Vid utvidgningen av avdelningar och personal medför det ytterligare kostnadsökningar. Det är inom områden som lokalvård, vaktmästeri, fortbildning personal och pedagogiska måltider.

Dessa kostnader medför en ökning med ca 800 tkr.

3.4 Beräkningsfaktorer

- **Kostnader**
Kostnaderna baseras på budget 2015 års budgeterade kostnader. Inget beaktande av kommande års kostnadsökningar finns med i beräkningarna.
- **Antalet barn**
Beräkningen byggs på antalet barn enligt budget 2015. Det är ett genomsnittligt antal barn under ett år, exklusive barn inom pedagogisk omsorg (dvs dagbarnvårdare och förskola på obekväma tider)
- **Personal**
Månadslönen är 2015 års budgeterade snittlön.

Bemanningen har räknats med nyckeltalet 5,0 (barn/heltidsanställd). Nyckeltal bedöms vara relevant för att ha en livskraftig förskola med maxtak på 15 barn per avdelning/grupp.

I samband med utökning av fler avdelningar/grupper behövs det fler förskolechefer. Nyckeltal: 1 chef/ca 9 avdelningar.

Tjänster avseende barn i behov av särskilt stöd är med i beräkningen av de totala personalkostnaderna, men finns utanför nyckeltalet. (2015: 11 tjänster)

- Lokaler

Lokalkostnaderna baseras på 2015 års budgeterade lokalkostnader på befintliga lokaler samt på en uppskattad kostnad för de nya avdelningarna.

Den uppskattade kostnaden per kvm baseras på vad förvaltningens nyaste enheter Arenaskolan, Älvstranden – och Böleängens förskola kostar per kvm år 2015. Kostnaden för de nya avdelningarna räknas på 1.600 kr/kvm.

En lämplig yta för verksamheten bedöms ligga på ca 175 kvm per avdelning/grupp.

- Övriga kostnader

Kostnader som lokalvård och vaktmästare är framtagna genom 2015 års budgeterade kostnader per förskola samt beräknat ett genomsnitt per avdelning. Denna genomsnittskostnad per avdelning har multiplicerats med antalet avdelningar.

Kostnader som fortbildning personal och pedagogisk lunch för personal är beräknade utifrån antalet anställda samt 2015 års budgeterade kostnader.

- Övrigt

I beräkningen har inget beaktande till att i samband med fler avdelningar krävs det mer lekmaterial, utrustning, möbler mm. En kostnad (investering) för detta tillkommer i samband med att det bedrivs verksamhet i fler avdelningar.

Timrå den 11 maj 2015

Linda Näslund
Utredare